

Інформація про виконання
"Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного
повітря агломерації "Івано-Франківськ" на 2023–2027 роки"
за 2023 рік

В звітному періоді було внесено зміно до складу комісії з питань здійснення державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря (рішення виконкому від 19.05.2023 №628), яка проводила 2 засідання на яких погоджувала проєкт "Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря агломерації "Івано-Франківськ" на 2023–2027 роки" та розглядала Проєкт Інтегрованого плану поліпшення якості атмосферного повітря агломерації «Івано-Франківськ» на 2023-2027 роки.

Після погодження Проєкту Програми Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, рішенням міської ради від 15.06.2023 року №97-36 Програму було затверджено.

Фінансування реалізації заходів Програми у 2023 році з міського бюджету не здійснювалось. Однак, суб'єктами моніторингу довкілля – територіальними органами центральних органів виконавчої влади проводились заходи з моніторингу стану атмосферного повітря, визначені Програмою.

Відповідно до "Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря агломерації "Івано-Франківськ" на 2023–2027 роки" впродовж 2023 року для підключення до мережі моніторингу якості атмосферного повітря існуючих пунктів громадського моніторингу, обладнаних засобами дистанційного передавання даних, налагоджена співпраця з ЛУН Місто AIR — українською громадською системою моніторингу якості повітря.

Станції розставлені по місту та щосекунди моніторять якість повітря за вікном. Прилади вимірюють особливо шкідливі для здоров'я забруднювачі — концентрацію PM1, PM2.5, PM10. Ці наддрібні частки не видно неозброєним оком, їхнім джерелом є передусім процеси горіння – вихлопи авто, дим труб, пожежі.

Показники у реальному часі виводяться на карту, у Telegram- та Viber-боти, у віджет для iOS. Сервіси ЛУН Місто AIR доступні з телефону та комп'ютера. Про що інформація розміщена на сайті міської ради.

З метою інформування населення, формування у нього свідомого ставлення до охорони довкілля та використання енергоресурсів у розділі "Діяльність з енергозбереження та екології" офіційного сайту виконавчого комітету міської ради постійно розміщуються актуальні новини з питань екології та енергозбереження. Станом на 01.01.2024 року розміщено 41 новину.

Протягом звітнього періоду взято участь в тренінгу з планування політики щодо адаптації до зміни клімату на місцевому рівні Програми розвитку ООН в Україні (UNDP) у рамках регіонального проєкту Європейського Союзу EU4Climate та Проєкту ЄС «Угода мерів – Схід», що впроваджуються за фінансової підтримки Європейського Союзу, в м.Києві.

ДМП «Івано-Франківськтеплокомуненерго» протягом звітнього періоду провело заміну газового вентиляторного пальника на котлі КСВ-2,0 тепловою

потужністю 2 МВт в котельні на вул.Юності, 11, що дає змогу покращити якість змішування та спалювання природного газу, а тому зменшить викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин. Крім того, підприємством ведеться постійний моніторинг якості спалювання палива на котельнях підприємства, проводячі заміри за допомогою газоаналізатора димових газів.

За інформацією Державної установи «Івано-Франківський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» (Івано-Франківський районний відділ) протягом 2023 року було відібрано проб атмосферного повітря – 888.

- пилу - 216, перевищення ГДК - 68
- азоту діоксиду - 228, перевищення ГДК - 68
- ангідрид сірчистий - 216, перевищення ГДК - 0
- вуглецю оксид - 12, перевищення ГДК - 0
- формальдегіду - 216, перевищення ГДК - 0

Рівні забруднення атмосферного повітря на маршрутних точках агломерації м.Івано-Франківська в 2023р.:

- вул. Гарнавського, 31 - пилу - $0,51\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Дністровська, 53 - пилу - $0,63\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Незалежності, 38 - азоту діоксиду - $0,25\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$;
- пилу - $0,54\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Галицька, 65 - азоту діоксиду - $0,23\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$; пилу - $0,52\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- перехрестя Вовчинецька, Привокзальна - азоту діоксиду - $0,27\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$; пилу - $0,64\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Залізнична, 30 - азоту діоксиду - $0,26\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$; пилу - $0,68\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Довга, 41а - азоту діоксиду - $0,24\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$, пилу - $0,66\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Гетьмана Мазепи навпроти міського озера – пилу - $0,65\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- перехрестя вулиць Галицька, Пасічна, Тролейбусна - азоту діоксиду - $0,24\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$, пилу - $0,7\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Привокзальна (біля головного входу у вокзал) - азоту діоксиду - $0,28\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$, пилу - $0,66\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Привокзальна (навпроти головного входу у вокзал) - азоту діоксиду - $0,3\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$; пилу - $0,71\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Вовчинецька, 196 - азоту діоксиду - $0,24\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$, пилу - $0,66\text{мг/м}^3$ при нормі $0,5\text{мг/м}^3$;
- вул. Євгена Коновальця, 132 біля (ОДКЛ) - азоту діоксиду - $0,26\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$;
- вул. Галицька, 65 - азоту діоксиду - $0,27\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$,
- перехрестя вул. Галицька, Пасічна, Тролейбусна - азоту діоксиду - $0,27\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$;
- вул. Залізнична, 30 - азоту діоксиду - $0,24\text{мг/м}^3$ при нормі $0,2\text{мг/м}^3$.

Отже, незначне перевищення концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі продовжує спостерігатися в точках найбільшого скупчення автотранспорту.

За інформацією Івано-Франківського бласного центру з гідрометеорології, протягом звітного періоду було відібрано 4355 проб атмосферного повітря в м. Ів-Франківськ на 1 стаціонарному посту спостережень, при запланованих 4180 проб, а отже виконання становить 104,2%. При визначенні потужності експозиційної дози гамма - випромінювання по АМСЦ Івано-Франківськ – перевищень зафіксовано не було.

Лише у серпні місяці перевищення максимально-разових ГДК зафіксовано по двох речовинах Оксиду вуглецю (3,7% від кількості спостережень) та діоксиду азоту (0,9% від кількості спостережень). Це пояснюється кліматичними умовами: у серпні було два тижні сильної спеки понад 30⁰С, невеликий вітер та відсутність опадів. Така погода призводить до накопичення забруднюючих речовин у приземному шарі атмосфери. І якраз перевищення ГДК було зафіксовано саме у той період.

По середньодобових ГДК перевищення зафіксовано по пилу та діоксиду азоту. Детальніший опис забруднення шкідливими речовинами подано в таблиці 1 (середньомісячні концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Івано-Франківська) та таблиці 2 (максимальні концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Івано-Франківська). Також ці таблиці подаються у долях ГДК.

При порівнянні з минулим місяцем особливих змін у рівнях забруднення не спостерігається. Однак, згідно методичних документів, порівнювати різні місяці є не зовсім правильним, тому що на забруднення атмосферного повітря великий вплив мають кліматичні умови (особливо висока температура, висока вологість, відсутність вітру, наявність чи відсутність опадів та інше), а кліматичний режим окремих місяців є досить різним. Тому коректнішим буде порівняння з аналогічним місяцем минулого року, що і зроблено в таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

Середньомісячні концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Івано-Франківська (мг/м³) за серпень 2023р. і в порівнянні з серпнем 2023р.

Назва домішки	Номери постів спостережень	По місту	
		2023	2022
	1	2023	2022
Пил	0,18	0,18	0,12
Діоксид сірки	0,005	0,005	0,005
Оксид вуглецю	2,86	2,86	1,64
Діоксид азоту	0,067	0,067	0,048
Оксид азоту	0,043	0,043	0,032

Таблиця 2

Максимальні концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Івано-Франківська (мг/м³) за серпень 2023 р. і в порівнянні з серпнем 2022 р.

Назва домішки	Номери постів спостережень	По місту	
		2023	2022
Пил	0,31	0,31	0,18
Діоксид сірки	0,032	0,032	0,037
Оксид вуглецю	5,4	5,4	3,0
Діоксид азоту	0,21	0,21	0,13
Оксид азоту	0,13	0,13	0,09

У всі інші місяці 2023 року перевищення максимально-разових ГДК не зафіксовано.